voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 31 augustus 2026

Onderwerp Rapportage eerste half jaar 2026 afval & grondstoffen
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Paul Guldemond

Samenvatting
De resultaten van de afval- en grondstoffeninzameling in Zwolle zijn in de eerste helft van 2026 stabiel. De ingezamelde hoeveelheden en de kwaliteit van pmd en gft blijven grotendeels gelijk, waarbij de kwaliteit van pmd licht is verbeterd.

Verzamelcontainers voor pmd en gft vragen nog aandacht vanwege vervuiling. Daarom wordt ingezet op toegangscontrole en het stimuleren van het gebruik van composteerbare zakjes.

Het aantal geregistreerde bijplaatsingen neemt toe, maar dit komt mede door intensiever toezicht en een verbeterde registratie. Uit nieuwe beeldkwaliteitsmetingen blijkt dat ongeveer 85% van de verzamelcontainerlocaties schoon en vrij van bijplaatsingen is.

Bijlagen
1. ROVA Monitorrapportage A&G 2026 (1 van 2)
2. Terugblik bijplaatsingen eerste halfjaar 2026

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Het verslag van de inzameling van afval en grondstoffen van de eerste helft 2026 en een terugblik op de bijplaatsingen in de eerste helft van 2026.

Datum 31 augustus 2026

Inleiding

ROVA stelt elk half jaar een monitorrapportage op over de afval – en grondstofinzameling om uw raad te informeren over de voortgang van de inzameling van het huishoudelijk afval en grondstoffen in Zwolle. Daarnaast geven we een verdiepende terugblik op de bijplaatsingen en de acties die rondom bijplaatsingen hebben plaatsgevonden. In de rapportages is zichtbaar wat de effecten zijn van het gemeentelijk afvalbeleid.

Kader

- Wet milieubeheer Hoofdstuk 10 (wetten.nl - Regeling - Wet milieubeheer - BWBR0003245)
- Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle (Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle 2022 | Lokale wet- en regelgeving)
- Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2025 Document Zwolle - 1. Kaderdocument 'Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2030' - iBabs Publieksportaal

Kernboodschap

De resultaten van de afvalinzameling in 2026 laten een consistent beeld zien. De ingezamelde hoeveelheden zijn ongeveer gelijk gebleven. Dit geldt ook voor de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen. Hoewel het aantal registraties van bijplaatsingen verder toeneemt, wordt dit mede verklaard door intensiever toezicht en een verbeterde registratie. Tegelijkertijd geven de eerste schouwmetingen een positief beeld van de kwaliteit van de openbare ruimte rondom verzamelcontainers.

Toelichting

De hoeveelheid ingezamelde afval en grondstoffen is stabiel

De ingezamelde hoeveelheden restafval en grondstoffen zijn stabiel. Fijn restafval lijkt licht te gaan stijgen, grof huishoudelijk afval neemt daarentegen af. Deze resultaten kunnen het komende halfjaar nog wat bijgesteld worden. In de jaarrapportage van ROVA is het meerjarenoverzicht weergegeven. Aan het eind van het jaar hebben we een volledig beeld van de inzamelresultaten van dit jaar.

De kwaliteit van pmd[1] en gft[2] in mini-containers blijft onveranderd goed

Met voorlopers en sorteeranalyses is de kwaliteit beoordeeld van pmd en gft dat met mini-containers wordt ingezameld. Het merendeel van de containers worden als goed beoordeeld. Het aantal containers dat (licht) is vervuild lijkt iets te stijgen. De zuiverheid van het pmd in totaal lijkt juist weer verbeterd. Gemiddeld lijkt de zuiverheidsgraad te gaan stijgen van circa 60% in 2025 naar rond de 70% in 2026[3]. Dit komt doordat het aantal containers dat veel vervuiling bevat is gedaald. Daarnaast zijn in de nieuwe afspraken met Verpact meer soorten verpakkingen toegestaan. Gemiddeld komen we daardoor op een verbetering van de kwaliteit pmd. Dit is vooral van belang voor de vergoeding die we ontvangen van Verpact. Vanwege de nieuwe ketenovereenkomst is de zuiverheidsgraad nog belangrijker geworden. Gedurende heel 2026 worden op de verschillende routes sorteeranalyses uitgevoerd. Per inzamelstroom (zakkenroute, minicontainerroute of verzamelsysteem) wordt de kwaliteit bepaald. De gemiddelde kwaliteit bepaald de hoogte van de vergoeding voor een inzamelsysteem.

[1] Pmd: plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons
[2] Gft: groente-, fruit- en tuinafval
[3] ROVA bepaalt de kwaliteit van het pmd totaal. Dit is van belang voor onze gemeentelijke doelstellingen. In afspraken met Verpact wordt de kwaliteit bepaalt per inzamelvoorziening (zakken, mini's, verzamelsysteem). Dit geeft een ander beeld en wordt gebruikt voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding die de gemeente krijgt voor het ingezamelde pmd. Na verwachting krijgen we in 2026 minder vergoeding voor het ingezamelde pmd.

Verzamelcontainers vragen om meer aandacht
Zowel de containers voor meerdere huishoudens (verzamelcontainers) voor pmd als voor gft vragen om meer aandacht. Uit sorteeranalyses blijkt dat deze grondstoffen regelmatig vervuild zijn met overig afval. Door de containers te voorzien van een toegangscontrole verbetert in het algemeen de kwaliteit. In de loop van 2026 worden de laatste pmd-verzamelcontainers voorzien van een toegangscontrole. Hiermee verwachten we een verdere verbetering van de kwaliteit van het pmd uit verzamelsystemen.

Voor de vervuiling in gft kan als verzachtende omstandigheid worden aangevoerd dat veelal goed gft/gfe[4] wordt aangeboden in de verkeerde plastic zakjes. Hierdoor vindt relatief veel afkeur plaats. In november 2025 hebben gebruikers van een aantal vervuilde afgesloten gft-verzamelcontainers composteerbare zakjes ontvangen. Een team collega's is bij inwoners langs gegaan om hen te bedanken voor het gescheiden aanbieden van gft/gfe in de verzamelcontainer. Met het verstrekken van composteerbare zakjes hebben zij de inwoners erop gewezen dat het gebruik van plastic, niet-composteerbare zakjes leidt tot afkeur van het gft. Vooraf is geen 0-situatie vastgelegd, zodat lastig is vast te stellen of de actie echt effect heeft gehad. In 2026 krijgt dit een vervolg met een proef met het verstrekken van composteerbare zakjes. Dit wordt een uitgebreidere proef waarbij ook vooraf een 0-situatie wordt vastgelegd, zodat de effecten goed in beeld zijn te brengen.

Beeldkwaliteitsmetingen geven beter inzicht op de bijplaatsingen
Het aantal registraties van bijplaatsingen naast ondergrondse containers is de afgelopen jaren toegenomen. Dat komt deels doordat we meer ondergrondse containers hebben geplaatst. Maar ook doordat we meer inzet plegen om de bijplaatsingen in kaart te brengen en dus vaker registreren. In sommige wijken blijkt dit hardnekkig; daar is blijvend extra aandacht nodig. Wat opvalt is dat vergelijkbaar met voorgaande jaren grof huishoudelijk afval[5] het grootste aandeel van de geregistreerde bijplaatsingen is, namelijk ongeveer 60%.

Belangrijk om te benadrukken is dat een stijging in registraties niet automatisch een toename van afval betekent. Voorheen werd bijvoorbeeld bij een wekelijkse controle alles wat bij een verzamelcontainer lag als één bijplaatsing geregistreerd en opgeruimd, ook al waren er meerdere items in de loop van de week bijgeplaatst. Door vaker te controleren, worden items die op verschillende momenten bijgeplaatst afzonderlijk geregistreerd, wat de cijfers doet stijgen. Maar dit zorgt er ook voor dat afval minder lang op straat ligt en sneller wordt opgeruimd.

In 2026 zijn we begonnen met een methode die het straatbeeld objectiever in beeld brengt. Met beeldkwaliteitsmetingen (volgens de CROW-methodiek[6]) worden locaties van verzamelcontainers periodiek geschouwd op basis van een gestandaardiseerde meetinstructie. De schouwmetingen aan de hand van de CROW-methodiek geven een objectief beeld over hoe een buurt, wijk en de stad erbij ligt.. In de eerste helft van 2026 hebben de eerste twee metingen plaatsgevonden. Van alle uitgevoerde metingen behaalde circa 85% een A+-score. Dit betekent dat het grootste deel van de verzamelcontainerlocaties op het moment van meten vrij was van bijplaatsingen, grofvuil en grof zwerfafval.

[4] Gfe: groente- en fruitafval en etensresten
[5] Het aanbieden van gha staat los van het tarief op restafval. Dit materiaal kan niet in ondergrondse containers en werd ook voor de invoering van het tarief op restafval al vaak zonder melding vooraf aangeboden.
[6] Deze methodiek wordt ook gehanteerd bij het schouwen op verschillende beeldmeetlatten in de werkzaamheden in het beheer van de buitenruimte.

Datum 31 augustus 2026

In de *Terugblik bijplaatsingen eerste halfjaar 2026* (bijlage 2) wordt uitgebreider ingezoomd op de data, trends en ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geven we een overzicht van de interventies die in 2026 worden uitgevoerd.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Voor het opstellen van de tussentijdse monitoring heeft geen extra participatie plaatsgevonden.

Communicatie
Over deze raadsbrief wordt verder niet expliciet gecommuniceerd. We blijven ons inhoudelijk verder inzetten om de kwaliteit van de grondstoffen te verbeteren en de hoeveelheid restafval te verlagen. Hiervoor is onder andere de communicatiecampagne een belangrijk middel. In de aanpak van bijplaatsingen wordt intensief gecommuniceerd. Communicatie wordt (samen met afvalcoaches, wijkregisseurs en woningbouwverenigingen) gebiedsgericht aangepakt. Inwoners en wijkpartners hebben waardevolle kennis over de oorzaken van bijplaatsingen. Door deze ervaringen te combineren met registraties en schouwresultaten ontstaat een beter beeld van de problematiek en kunnen maatregelen gerichter worden ingezet.

Duurzaamheid
Deze raadsbrief levert een bijdrage aan het duurzaamheidsdoel Afval en grondstoffen. We blijven ons inzetten om de hoeveelheid restafval te verminderen en de kwantiteit en kwaliteit van het ingezamelde grondstoffen te verhogen. We verwachten dat hiermee minder huishoudelijke afvalstoffen worden verbrand en meer wordt hergebruikt of gerecycled.

Financiën
De financiële resultaten worden verantwoord in de planning & control cyclus.

Risico's
-

Vervolg
Begin 2027 stelt ROVA een volledig overzicht van 2026 op. Dit wordt aangevuld met een nieuwe rapportage over de bijplaatsingen over heel 2026.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

Datum 31 augustus 2026

secretaris, Dick Emmer